

Sposoby oceniania osiągnięć edukacyjnych i wymagania edukacyjne z etyki w klasach 4-8 w roku szkolnym 2026/2027

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z etyki odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, statutem szkoły oraz zasadami oceniania przyjętymi w szkole. Kryteria oraz sposoby oceniania są przedstawiane uczniom na początku roku szkolnego.

2. Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów określają obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności ustawa o systemie oświaty oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, z późniejszymi zmianami.

3. Osiągnięcia edukacyjne uczniów z etyki są sprawdzane w szczególności poprzez:

- obserwacja aktywności i zaangażowania ucznia podczas zajęć,
- udział w rozmowach, dyskusjach i dociekaniach etycznych,
- wypowiedzi ustne i uzasadnianie własnego stanowiska,
- analiza opowiadań, sytuacji problemowych, ilustracji i filmów,
- prace plastyczne, projekty i zadania wykonywane podczas zajęć,
- współpraca z innymi uczniami i respektowanie ich poglądów,
- rozumienie pojęć,
- rozpoznawanie problemu moralnego,
- analiza sytuacji; formułowanie stanowiska; uzasadnianie i argumentowanie;
- kultura dialogu; odpowiedzialność w pracy zespołowej,
- realizacja zadań i projektów oraz postęp ucznia.

4. Sprawdziany i inne zaplanowane formy pisemnego sprawdzania wiadomości są zapowiadane z odpowiednim wyprzedzeniem, zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.

5. Przed wykonaniem zadania, pracy pisemnej lub innej formy sprawdzania wiedzy uczniowie są informowani o zakresie sprawdzanych wiadomości i umiejętności, ale również w miarę potrzeb, o kryteriach oceniania.

6. Przy ocenianiu z etyki uwzględnia się przede wszystkim stopień opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych.

7. Osiągnięcia ucznia mogą być oceniane w formie stopnia lub informacji zwrotnej, zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami oceniania.

8. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z etyki opracowano na podstawie obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej oraz realizowanego programu nauczania etyki klas 4-8.

9. Wymagania na poszczególne oceny.

DZIAŁ/ OBSZAR	2-DOPUSZCZAJĄCY	3-DOSTATECZNY	4-DOBRY	5-BARDZO DOBRY	6-CELUJĄCY
KLASA 4					
Ja i moje wartości.	Uczeń: rozpoznaje podstawowe wartości, takie jak dobro, zło, szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, przyjaźń i pomoc innym, uczeń rozpoznaje podstawowe emocje własne i innych osób oraz potrafi nazwać je w prostych sytuacjach, uczeń odróżnia zachowania właściwe od niewłaściwych na podstawie prostych przykładów z życia codziennego, uczeń zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania, współpracy, pomagania innym i rozwiązywania konfliktów, uczeń podejmuje próby wypowiedzania własnego zdania na temat przedstawionej sytuacji oraz potrafi wskazać, które zachowanie uważa za właściwe, uczeń z pomocą nauczyciela podejmuje próby uzasadnienia swojego wyboru i słucha wypowiedzi innych	Uczeń: wymienia i krótko wyjaśnia znaczenie podstawowych wartości, takich jak szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, przyjaźń, sprawiedliwość i życzliwość, uczeń rozpoznaje właściwe i niewłaściwe zachowania w sytuacjach dotyczących relacji z rówieśnikami, rodziną i innymi osobami, uczeń opisuje podstawowe emocje i potrzeby człowieka oraz wskazuje sposoby właściwego reagowania na emocje innych osób, uczeń stosuje podstawowe zasady kulturalnego zachowania, współpracy, pomagania i rozwiązywania konfliktów, uczeń przedstawia własne zdanie dotyczące prostego problemu etycznego i podaje przynajmniej jeden powód swojego stanowiska, uczeń potrafi wysłuchać odmiennego zdania i uczestniczyć w rozmowie na temat	Uczeń: wyjaśnia znaczenie poznanych wartości i podaje przykłady ich realizowania w życiu codziennym, uczeń analizuje zachowanie bohaterów opowiadań, historyjek i sytuacji problemowych oraz wskazuje, które działania uważa za właściwe lub niewłaściwe, uczeń rozpoznaje uczucia, potrzeby i intencje innych osób oraz uwzględnia je podczas oceny przedstawionej sytuacji, uczeń proponuje sposoby rozwiązania prostych konfliktów z uwzględnieniem dobra i uczuć wszystkich uczestników sytuacji, uczeń samodzielnie przedstawia własne stanowisko i potrafi uzasadnić je konkretnym przykładem lub argumentem, uczeń aktywnie uczestniczy w rozmowach i dyskusjach, przestrzega zasad dialogu oraz	Uczeń: samodzielnie analizuje sytuacje związane z wartościami, wyborami i odpowiedzialnością za własne postępowanie, uczeń wyjaśnia znaczenie wartości w różnych sytuacjach życiowych oraz wskazuje konsekwencje ich przestrzegania lub łamania, uczeń dostrzega różne punkty widzenia, uczucia, potrzeby i motywy osób uczestniczących w sytuacji problemowej, uczeń formułuje własne stanowisko wobec problemu etycznego i uzasadnia je kilkoma trafnymi argumentami lub przykładami, uczeń przewiduje możliwe konsekwencje różnych sposobów postępowania oraz proponuje rozwiązania uwzględniające dobro własne i innych osób, uczeń aktywnie i kulturalnie uczestniczy w dyskusji, zadaje pytania, odnosi się do wypowiedzi	Uczeń: samodzielnie formułuje pytania dotyczące wartości, dobra, odpowiedzialności, sprawiedliwości, relacji międzyludzkich i trudnych wyborów moralnych, uczeń samodzielnie i wielostronnie analizuje problemy etyczne oraz przedstawia różne możliwe sposoby ich rozwiązania, uczeń jasno formułuje własne stanowisko, logicznie je uzasadnia, posługuje się przykładami i potrafi odnieść się do argumentów przedstawianych przez inne osoby, uczeń dostrzega złożoność sytuacji moralnych, przewiduje konsekwencje różnych decyzji oraz potrafi wskazać ich pozytywne i negatywne skutki, uczeń
Ja i inni.					
Emocje i relacje.					
Wspólnota.					

	osób.	przedstawionej sytuacji.	okazuje szacunek osobom mającym inne zdanie.	innych i potrafi zmienić lub uzupełnić swoje stanowisko pod wpływem rzeczowych argumentów.	twórczo wykorzystuje poznane wartości i zasady w nowych, nietypowych sytuacjach oraz samodzielnie poszukuje rozwiązań problemów, uczeń prowadzi dojrzały jak na swój wiek dialog, szanuje odmienne poglądy, potrafi rzeczowo dyskutować i wykazuje szczególnie zainteresowanie tematyką etyczną.
KLASA 5 Wartości i normy moralne. Relacje międzyludzkie. Wolność i wybór. Człowiek we wspólnocie.	Uczeń: rozpoznaje podstawowe wartości i zasady moralne, uczeń rozróżnia dobro i zło w prostych sytuacjach, uczeń zna podstawowe zasady odpowiedzialnego zachowania wobec innych, uczeń rozpoznaje podstawowe emocje i potrzeby człowieka, uczeń potrafi przedstawić własne zdanie dotyczące prostego problemu, uczeń podejmuje próby uzasadnienia swojego stanowiska.	Uczeń: wyjaśnia znaczenie podstawowych wartości, uczeń rozpoznaje odpowiedzialność człowieka za własne decyzje, uczeń wskazuje przykłady uczciwego, sprawiedliwego i szanującego innych zachowania, uczeń rozpoznaje sytuacje konfliktowe i wskazuje możliwe sposoby ich rozwiązania, uczeń przedstawia własne stanowisko w prostych problemach etycznych, uczeń uzasadnia swoje zdanie za pomocą prostego argumentu.	Uczeń: analizuje zachowania ludzi w odniesieniu do wartości i zasad moralnych, uczeń wyjaśnia znaczenie odpowiedzialności za własne decyzje, uczeń rozpoznaje konsekwencje określonych zachowań dla siebie i innych, uczeń porównuje różne sposoby rozwiązania sytuacji konfliktowej, uczeń uzasadnia własne stanowisko odpowiednimi argumentami, uczeń prowadzi rozmowę z poszanowaniem odmiennych poglądów.	Uczeń: samodzielnie analizuje problemy związane z odpowiedzialnością, uczciwością, sprawiedliwością i szacunkiem, uczeń dostrzega różne motywy postępowania człowieka, uczeń analizuje konsekwencje decyzji moralnych, uczeń przedstawia własne stanowisko i uzasadnia je kilkoma argumentami, uczeń porównuje różne rozwiązania problemu etycznego i wskazuje ich konsekwencje, uczeń aktywnie uczestniczy w dyskusji i potrafi odnieść się do argumentów innych osób.	Uczeń: samodzielnie formułuje problemy i pytania etyczne, uczeń analizuje sytuacje moralne z wielu perspektyw, uczeń buduje spójną i logiczną argumentację, uczeń samodzielnie rozważa argumenty przemawiające za różnymi rozwiązaniami, uczeń przewiduje długofalowe konsekwencje decyzji moralnych, uczeń twórczo wykorzystuje wiedzę etyczną do rozwiązywania nowych problemów.
KLASA 6 Człowiek jako osoba moralna. Wolność. Relacje z innymi.	uczeń rozpoznaje podstawowe wartości i normy moralne, uczeń wskazuje przykłady zachowań zgodnych i niezgodnych z zasadami moralnymi, uczeń zna znaczenie odpowiedzialności za własne działania, uczeń rozpoznaje sytuacje wymagające dokonania wyboru, uczeń wyraża własne zdanie na temat prostego	uczeń wyjaśnia znaczenie podstawowych norm i wartości moralnych, uczeń wskazuje konsekwencje własnych działań, uczeń rozpoznaje proste dylematy moralne, uczeń odróżnia argument od samego stwierdzenia opinii, uczeń przedstawia własne stanowisko i podaje argumenty na jego poparcie, uczeń zna zasady prowadzenia kulturalnego dialogu.	uczeń analizuje dylematy moralne i wskazuje możliwe rozwiązania, uczeń wyjaśnia zależność między wolnością a odpowiedzialnością, uczeń rozpoznaje różne motywy ludzkiego postępowania, uczeń ocenia konsekwencje różnych decyzji moralnych, uczeń przedstawia własne stanowisko i uzasadnia je logicznymi argumentami,	uczeń samodzielnie analizuje złożone sytuacje moralne, uczeń rozważa problem z perspektywy różnych osób i wartości, uczeń wyjaśnia związki między wolnością, odpowiedzialnością i konsekwencjami wyborów, uczeń buduje spójną argumentację i posługuje się przykładami, uczeń porównuje różne rozwiązania problemu i	uczeń samodzielnie formułuje złożone pytania i problemy etyczne, uczeń prowadzi wielostronną analizę dylematów moralnych, uczeń tworzy logiczną i przekonującą argumentację, uczeń dostrzega zależności między różnymi wartościami i normami moralnymi, uczeń

Problemy i dylematy moralne.	problemu etycznego, uczeń podejmuje próbę uzasadnienia własnej opinii.		uczeń potrafi rzeczowo odnieść się do odmiennego stanowiska.	ocenia ich konsekwencje, uczeń aktywnie uczestniczy w dyskusjach i potrafi krytycznie ocenić przedstawione argumenty.	samodzielnie ocenia argumenty oraz wskazuje ich mocne i słabe strony, uczeń potrafi zastosować wiedzę etyczną do analizy nowych i nietypowych problemów.
KLASA 7 Podstawowe problemy etyczne. Wolność i odpowiedzialność. Człowiek i drugi człowiek. Etyka w życiu społecznym.	uczeń rozpoznaje podstawowe pojęcia etyczne, uczeń wymienia podstawowe wartości i normy moralne, uczeń rozpoznaje proste problemy moralne występujące w życiu codziennym, uczeń wskazuje różnicę między opinią a zachowaniem podlegającym ocenie moralnej, uczeń przedstawia własne stanowisko w prostych kwestiach etycznych, uczeń podejmuje próbę uzasadnienia własnego stanowiska.	uczeń wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z etyką, uczeń opisuje znaczenie wartości i norm moralnych, uczeń rozpoznaje dylematy moralne w przedstawionych sytuacjach, uczeń wskazuje argumenty przemawiające za różnymi rozwiązaniami problemu, uczeń przedstawia własne stanowisko i uzasadnia je podstawowymi argumentami, uczeń przestrzega zasad rzeczowej i kulturalnej dyskusji.	uczeń analizuje problemy etyczne związane z odpowiedzialnością, wolnością, sprawiedliwością i szacunkiem, uczeń wyjaśnia zależności między wartościami, normami i decyzjami człowieka, uczeń porównuje różne stanowiska dotyczące problemu moralnego, uczeń ocenia argumenty przedstawione w dyskusji, uczeń samodzielnie buduje logiczne uzasadnienie własnego stanowiska, uczeń potrafi prowadzić rzeczowy dialog z osobami prezentującymi odmienne poglądy.	uczeń samodzielnie analizuje złożone problemy etyczne, uczeń rozważa różne stanowiska i wskazuje stojące za nimi wartości, uczeń formułuje własne stanowisko i popiera je logiczną argumentacją, uczeń przewiduje konsekwencje różnych decyzji moralnych i dokonuje ich oceny, uczeń krytycznie analizuje argumenty innych osób i potrafi wskazać ich mocne oraz słabe strony, uczeń wykorzystuje wiedzę etyczną do interpretowania problemów współczesnego świata.	uczeń samodzielnie formułuje złożone problemy i pytania filozoficzno-etyczne, uczeń przeprowadza wielostronną analizę problemu z uwzględnieniem różnych wartości i stanowisk, uczeń tworzy spójną, logiczną i pogłębioną argumentację, uczeń samodzielnie ocenia konsekwencje różnych rozwiązań problemów moralnych, uczeń twórczo wykorzystuje wiedzę etyczną do analizy nowych problemów i sytuacji, uczeń prowadzi pogłębioną dyskusję, trafnie odnosi się do argumentów innych i potrafi bronić własnego stanowiska.
KLASA 8 Etyka i filozofia. Wartości i wybory moralne. Człowiek i społeczeństwo.	uczeń rozpoznaje podstawowe pojęcia i problemy etyczne, uczeń wymienia podstawowe wartości, normy i zasady moralne, uczeń rozpoznaje proste dylematy moralne, uczeń wskazuje podstawowe konsekwencje podejmowanych decyzji, uczeń przedstawia własne stanowisko w omawianej kwestii, uczeń podejmuje próbę uzasadnienia swojej opinii.	uczeń wyjaśnia podstawowe pojęcia etyczne, uczeń charakteryzuje wybrane wartości i normy moralne, uczeń rozpoznaje problemy moralne związane z życiem jednostki i społeczeństwa, uczeń przedstawia argumenty dotyczące różnych sposobów rozwiązania problemu, uczeń formułuje własne stanowisko i uzasadnia je podstawowymi argumentami, uczeń przestrzega	uczeń analizuje problemy etyczne dotyczące wolności, odpowiedzialności, godności, sprawiedliwości i relacji z innymi ludźmi, uczeń wyjaśnia zależności między wartościami, normami moralnymi i decyzjami człowieka, uczeń porównuje różne stanowiska etyczne dotyczące omawianego problemu, uczeń analizuje konsekwencje różnych decyzji	uczeń samodzielnie analizuje złożone problemy moralne dotyczące jednostki i społeczeństwa, uczeń dostrzega różne wartości i konflikty wartości występujące w sytuacjach etycznych, uczeń buduje spójną argumentację i wykorzystuje odpowiednie przykłady, uczeń krytycznie porównuje różne stanowiska i ocenia przedstawione argumenty, uczeń przewiduje	uczeń samodzielnie formułuje i analizuje złożone problemy etyczne oraz filozoficzne, uczeń przedstawia wielostronne stanowisko uwzględniające różne wartości, perspektywy i konsekwencje, uczeń tworzy pogłębioną, logiczną i samodzielną argumentację, uczeń krytycznie analizuje i

Etyka współczesności. Samodzielne myślenie i dyskusja.		zasad kulturalnego i rzeczowego dialogu.	i sposobów postępowania, uczeń samodzielnie formułuje argumenty na poparcie własnego stanowiska, uczeń potrafi rzeczowo dyskutować i odnosić się do odmiennych poglądów.	konsekwencje decyzji moralnych w wymiarze indywidualnym i społecznym, uczeń wykorzystuje wiedzę etyczną do samodzielnej oceny problemów współczesnego świata.	ocenia argumenty różnych stanowisk etycznych, uczeń twórczo wykorzystuje wiedzę etyczną do interpretowania nowych i nietypowych problemów współczesności, uczeń prowadzi dojrzałą dyskusję, samodzielnie formułuje wnioski i potrafi uzasadnić własne stanowisko w sposób rzeczowy i przekonujący.
--	--	---	---	--	---

Uwaga: wymagania na wyższy poziom zakładają opanowanie wymagań poziomów wcześniejszych.